
Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Interaktivní program

Klimatická změna Záchrana skřítků vesničky

Cílová skupina: Žáci mateřské školy

Číslo projektu: 523020021

Za zpracovatele:

Ing. Mgr. Zuzana Krautová

Za odbornou správnost:

Ing. Ivana Mariánková

RNDr. Radim Misaček

Eko-info centrum Ostrava z.s.

Brandlova 1267/6, 702 00 Ostrava

www.eico.cz, info@eico.cz

listopad 2025

Obsah

Úvod	2
1. Cíle a zdůvodnění potřeby projektu	2
2. Cílová skupina	3
3. Zdroje interaktivního programu	3
4. Struktura a obsah vzdělávacího programu	4
4.1 Aktivace – motivace (5 min)	4
4.2 Setkání se skřítkem (10 min)	4
4.3 Stavba vesnice (15 min)	6
4.4 Trápení s vodou (5 min)	7
4.5 Co s tím? (15 min)	8
4.6 Závěrečná reflexe a rozloučení se skřítkem (10 min)	10
5. Pomůcky potřebné pro program	12
6. Nároky programu	12

Úvod

Interaktivní ekovýchovní program na téma „Klimatická změna“ byl zpracován v rámci projektu Divadlo pro změnu (klimatu, postojů, kompetencí...), č. 5230200021. Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Projekt je zaměřen na osvětu, vzdělávání a zapojení žáků mateřských, základních a středních škol, jejich rodičů i široké veřejnosti do problematiky změny klimatu a udržitelného životního stylu. Srozumitelnou a atraktivní formou přibližuje téma prostřednictvím pestré škály aktivit, mezi něž patří mj. tyto dílčí části projektu:

- interaktivní divadlo,
- ekovýchovní programy,
- informace v médiích, na sociálních sítích a webových stránkách.

Součástí celého projektu je poskytování aktuálních informací, nástrojů a vzdělávacích materiálů, které umožní jednotlivcům i komunitám aktivně se zapojit do řešení klimatických výzev. Klíčovou roli hraje také otevřená diskuse a sdílení zkušeností, jež podporují spolupráci, kreativitu a hledání inovativních přístupů.

Projekt tak vytváří prostor pro vzdělávání, motivaci a aktivní účast, a tím přispívá k posílení povědomí o ochraně životního prostředí a k rozvoji udržitelné společnosti.

1. Cíle a zdůvodnění potřeby projektu

Projekt se zaměřuje na osvětu, vzdělávání a zapojení dětí, mládeže, jejich rodičů i široké veřejnosti do problematiky změny klimatu a důležitosti rozvoje klíčových kompetencí v této oblasti. Skládá se z aktivit, které mají za cíl informovat a motivovat jednotlivce ke konkrétním opatřením směřujícím k udržitelnému životnímu stylu.

Klimatická změna představuje jedno z největších výzev současné doby a vyžaduje široké povědomí, vzdělávání a akce všech oblastí společnosti. Existuje potřeba vzdělávat a informovat mladé generace, aby rozuměly důsledkům změny klimatu a měly znalosti o možnostech, jak se s tímto problémem vypořádat. Výchova ke klíčovým kompetencím v oblasti udržitelnosti je nezbytná právě pro generace, které budou muset nalézt a uplatnit inovativní řešení v boji proti klimatické změně.

V současnosti většina Čechů a Češek nezpochybňuje existenci klimatické změny a její souvislost s lidskou činností. Jejich mentální mapa spojuje změnu klimatu s lokálními přírodními problémy, jako je sucho, povodně nebo kůrovcová kalamita. Nicméně se výrazně liší v postojích k tomu, jak na tyto změny reagovat. To může být způsobeno nedostatečnou znalostí tématu a často odmítavým postojem k ekologickému aktivismu. Klimatická změna je často vnímána jako abstraktní téma, které se nedotýká přímo každodenního života lidí. Proto je důležité přistoupit k osvětě a vzdělávání z jiného úhlu a používat přístupy, které osloví lidi v jejich konkrétních zájmech a potřebách. Například témata jako šetrná móda, plýtvání jídlem, šetření zdrojů nebo preference pěší a cyklodopravy jsou blízká dětem a mladistvým a fungují lépe než pouhá teoretická výuka o skleníkovém efektu. Je důležité brát v úvahu i psychologický stav dětí a nevyvolávat v nich strach z budoucnosti. Psychologové a odborné studie upozorňují na nárůst dětí s úzkostmi či přímo "klimadepresí". Kvalitní vědecké zdroje a komunikace, která nenavozuje nadměrný strach, jsou proto klíčové pro přesvědčivost a účinnost vzdělávacích aktivit.

Důležitým aspektem je také uvědomění si, že většina lidí je ochotna změnit svůj životní styl kvůli ochraně klimatu. To otevírá prostor pro dialog o tom, jak chceme změnit svůj život a jaký svět a socioekonomické uspořádání společnosti si přejeme.

Cílem projektu je vytvořit informovanou a angažovanou veřejnost, která je schopna přijímat informovaná rozhodnutí a podporovat udržitelné způsoby života. Otevřená diskuze a sdílení informací budou hrát důležitou roli v šíření povědomí a vytváření prostoru pro spolupráci a výměnu nápadů a zkušeností.

Celkově má projekt za cíl posílit povědomí a dovednosti v oblasti změny klimatu a podpořit jejich aktivní zapojení do udržitelných a ekologicky odpovědných opatření. Tímto způsobem se projekt snaží přispět k budování udržitelné a odpovědné společnosti, která se aktivně podílí na ochraně životního prostředí a snižování negativních dopadů změny klimatu.

Projekt byl realizován v celkem čtyřech krajích České republiky – v kraji Moravskoslezském, Jihomoravském, Jihočeském a Plzeňském.

2. Cílová skupina

Předložený program – dílčí část projektu¹ – využívá věkově přiměřený přístup k tématu klimatické změny. Je navržen s ohledem na potřeby cílové skupiny – **děti v posledním roce předškolního vzdělávání (5–7 let)**. Účast mladších dětí není vyloučena, avšak pro ně program nepředstavuje plnohodnotný prožitek, ale spíše soubor dílčích aktivit.

Vzhledem k nízkému věku dětí není v programu používán pojem klimatická změna přímo. Téma je zprostředkováno prostřednictvím příběhu blízkého dětskému světu, který se zaměřuje na adaptační opatření a ukazuje možnosti, jak děti mohou samy přispět ke zlepšení kvality života.

Aktivity jsou zvoleny tak, aby co nejvíce podporovaly aktivní zapojení dětí a umožnily jim učení prožitkem. Program proto nabízí nejen obsahově smysluplné, ale také přístupné a atraktivní vzdělávací zkušenosti pro tuto věkovou kategorii.

3. Zdroje interaktivního programu

Program byl připraven na základě dlouholetých zkušeností autorů s cílovou skupinou či tématem klimatické změny. Inspiraci jsme našli také na webech jako jsou např. stránky <https://ucimoklimatu.cz/>, <https://faktaoklimatu.cz/> a v knize „Jak se vyznat v klimatu: encyklopedie pro školáky“ autorky Kristiny Scharmacher Schreiber. Obrázky byly vytvořeny pomocí umělé inteligence ChatGPT (OpenAI), 2025.

Všechny podklady byly upraveny v závislosti na změnách legislativy, přípravě nových metodik i vývoje problematiky.

¹ Pro děti školního věku, klienty mateřských center a studenty středních škol jsou navrženy odlišné programy, které jsou dalšími dílčími součástmi projektu

4. Struktura a obsah vzdělávacího programu

Celkově je program koncipován jako dramatická lekce (zařazeny jsou prvky asociačního kruhu, brainstorming, hra v roli, práce s rekvizitou) a je možno jej zařadit do předškolního vzdělávání v rámci dramatické výchovy.

Spojovacím prvkem jednotlivých aktivit je **příběh skřítky**, který je po celou dobu programu přítomen a příběhem děti provádí, aktivně je zapojuje jako spoluvůrce programu. Děti si prostřednictvím průvodce – postavy skřítky mohou uvědomit (a vzdáleně emočně prožít) možné negativní dopady klimatické změny a prostřednictvím pro ně představitelných opatření mohou zlepšit život jedné vesnice. Vlastní aktivitou a formou jednoduchého pokusu a pohybové hry získají představu i o složitějších procesech, např. o možnostech zadržování vody v krajině atd...

Program je možno realizovat ve **vnitřním prostředí i venku**.

Pomůcky potřebné k jednotlivým aktivitám jsou v textu níže zvýrazněny **tučným fontem písma s číslem pomůcky**, podrobnější popis pomůcek s návodem k jejich přípravě je pak uveden v závěru a některé z nich (1 a 4) jsou přílohou tohoto programu. Pomůcky jsou použity i opakovaně ve více aktivitách.

Struktura programu:

Aktivace – motivace (5 minut)

Setkání se skřítkou (10 minut)

Stavba vesnice (15 minut)

Trápení s vodou (5 minut)

Co s tím? (15 minut)

Závěrečná reflexe a rozloučení se skřítkou (10 minut)

Celkem cca 60 min.

Není nezbytné se navržených dialogů striktně (doslova) držet, nicméně pro úspěch projektu musí alternativy směřovat k dílčím cílům i cíli programu.

4.1 Aktivace – motivace (5 min)

Děti se s lektorem/lektorkou (dále jen lektorem) posadí (v případě venkovního prostředí je možné také stát) do kruhu, uvnitř jsou obrázkem dolů rozloženy **kartičky s obrázky (příloha 1)**.

Každé dítě si vezme jeden obrázek (podle počtu dětí, mohou mít i po dvou obrázcích) a posadí/postaví se zpět do kruhu. Následně je lektor vyzve, aby si obrázek prohlédly a zkusily na základě toho uhádnout, o čem si budeme společně povídat: podle obrázků děti tipují stromy, řeka, voda, domy, rostliny... skřítky...

Lektor:

„Ano všichni máte pravdu, dnes to bude příběh o jedné vesnici, o vodě, o stromech.... o skřítkách – a o těch hlavně! Jeden totiž přišel mezi nás...“

4.2 Setkání se skřítkou (10 min)

Role loutky je v programu vzhledem k věku dětí klíčová, komunikace se skřítkou vzbudí zájem a udrží děti v pozornosti. Lektor využije buď vlastního maňáška nebo

obrázek skřítků z kartiček – zeptá se dětí, kdo má obrázek skřítků a vezme si ho od něj.

Lektor:

„Ale podívejte, kdo to k nám přišel! Ahoj, ty jsi ale pěkný skřítek. Jak se jmenuješ?“

Skřítek:

„Já jsem skřítek Kvítek.“

Lektor:

„Kvítek? To je krásné jméno! Ale... zdá se mi, že Kvítek je trochu smutný. Copak se děje, skřítku? Nevypadáš úplně vesele.“

Lektor:

„Hmm, asi ho něco trápí. Děti, co myslíte, proč je náš skřítek Kvítek smutný?“

Asociační kruh – lektor se obrací na děti a vyzve je, aby hádaly. Děti mohou volně říkat své nápady – například že ztratil kamaráda, prší mu do domečku, rozbil se mu hrníček apod.

Lektor:

„To jsou zajímavé nápady, děti. Možná jste se někdo i trefil, je to tak, Kvítku?“

Skřítek okomentuje tipy dětí a pak jim prozradí, jak to je:

„My máme v naší vesnici velké trápení. Trápení s vodou.“

Lektor:

„S vodou? Ale jaké trápení může mít někdo s vodou? Voda přece dává život, pomáhá rostlinkám růst, bez vody by nebylo ani pití, ani koupání... Napadá vás, děti, jaké potíže by mohla voda skřítkům působit?“

Brainstorming – děti mohou volně volat své nápady: že skřítkům voda zaplavuje domečky, že je sucho, že neprší, že voda teče moc rychle apod.

Lektor:

„To jsou výborné nápady! Kvítku, slyšel jsi je?“

Skřítek (přikyvuje):

„Ano, slyšel. A víte co? Vy jste moc chytré děti. Protože u nás je to přesně tak – vody máme buď moc, nebo málo. Když prší, tak tolik, že nás úplně zaplaví, a když pak přestane, je hrozné sucho a všechno vyschne.“

Lektor:

„To tedy musí být těžké. A bylo to u vás vždycky tak?“

Skřítek:

„Ne, ne vždycky. Dřív to bývalo jinak. Od té doby, co já si pamatuju – a vlastně ještě déle, protože si to pamatuje i můj dědeček – byly nedaleko sebe dvě skřítků vesničky...“

4.3 Stavba vesnice (15 min)

Skřítek:

„...a každou z těch vesnic protékala krásná říčka...“

Lektor položí **dva pásy z modrého krepevého papíru (pomůcka 2)** cca 1 m od sebe a vytvaruje je do tvaru meandrující (klikaté) řeky.

Lektor postupně zapojí do vyprávění a stavby vesničky děti, které na vyzvání lektora postupně umísťují obrázky staveb atd, které skřítek zmiňuje. Lektor směřuje děti, aby společně „postavily“ obě vesničky. Můžeme děti nechat rozložit kartičky libovolně nebo se inspirovat příkladem rozložení kartiček v příloze. Následující text říká buď lektor nebo skřítek – dle situace.

„Podél první říčky si vybuodovali domečky skřítki z Hříbkova – pojdte, pomůžete mi je postavit?“

Děti rozmístí **kartičky (příloha 1): čtyři hříbkové domečky** – nyní jen ty „klasické“, ne ty „moderní“ se satelitem – lektor to koriguje.

„A u druhé říčky žijí skřítki z Pařízkova – tam postavíme čtyři jejich domky.“

Děti rozmístí **čtyři pařízkové domečky**.

„Každý domeček má svou zahrádku – kam ji dáme?“

Děti rozmístí **osm zahrádek** (po jedné ke každému domečku).

*„A protože skřítki rádi chodí na procházky, udělali si i **park**.“*

Děti dají **jeden park** do každé vesničky.

*„A také měli **ovocný sad**, kde rostla jablíčka, hrušky a třešně.“*

Děti přidají **jeden sad do každé vesnice**.

*„A kolem všechno obklopovaly krásné **lesy**.“*

Děti rozmístí **čtyři obrázky lesů** kolem každé vesnice.

Lektor:

„Podívejte se, obě vesničky jsou skoro stejné – mají řeku, domky, zahrádky, les i park. Skřítkům se tu určitě žilo moc hezky.“

Děti chvíli pozorují obě vesničky a říkají, jestli se jim líbí.

Skřítek:

„Jenže u nás v Hříbkově se jednoho dne skřítkové rozhodli, že si vesničku vylepší. Co všechno by se tak dalo postavit, aby se nám žilo ještě líp?“

Děti mohou hádat podle obrázků co zbyly – bazén, obchody, kino...

„Přesně tak. Jako první jsme si postavili bazén...“

Děti položí obrázek bazénu do Hříbkova.

„A u bazénu musí být přece parkoviště, aby tam mohli jezdit návštěvníci.“

Děti přidají parkoviště. Lektor může odebrat park, aby se to vešlo.

„Pak jsme si postavili obchod s potravinami a vedle něj další parkoviště.“

Děti přidají obrázek a lektor odebere např. obrázek lesa.

„No a když už jsme měli jeden obchod s potravinami, tak jsme si řekli, že chceme i drogerii – a hned vedle ní samozřejmě ještě jedno parkoviště.“

Děti přidají obrázky a lektor odebere např. sad.

„A nakonec jsme si postavili i kino s parkovištěm.“

Děti přidají obrázky a lektor odebere např. zahrádky nebo zbytek lesa.

„A když už jsme měli všechno to pohodlí, postavili jsme i moderní domečky – podívejte, jak jsou krásné a nové, i satelitní televizi mají!“

Děti přidají 2 moderní domečky a lektor narovná říčku do přímky – *„aby se to všechno vešlo, museli jsme narovnat řeku“.*

Skřítek:

„Ano, dokonce jsme upravili i naši říčku, ať zabírá méně místa, vyspravili jsme koryto betonem ... ubrali jsme lesa, aby nám tolik nestínil... v naší vesničce už moc nikdo nepěstuje zeleninu ani ovoce, vše si můžeme koupit v obchodě, ale zase máme trávníky...A žilo se nám tam nějakou dobu opravdu hezky, hodně skřítků z vedlejší vesnice nám myslím závidělo a jezdili často k nám do vesničky na návštěvu...“

Lektor shrne:

„No podívejte, jak se nám Hříbkov proměnil! Všechno mají blízko, spousta novot, všude se dá dojet autem. Skřítkům se tam teď určitě žije úplně báječně!“

Lektor vyzve děti, ať se postaví k vesničce, ve které by chtěly žít ony, děti se libovolně rozmístí.

4.4 Trápení s vodou (5 min)

Lektor:

„Vypadá to hezky skřítku, tak jaképak trápení s vodou, o kterém jsi mluvil na začátku?“

Skřítek:

„No já nevím, co se stalo, jsem jen malý skřítek, ale už nám v té vesničce není tak dobře jako dřív. V létě je tam strašlivé horko a venku se před ním není kam schovat, není nikde kousek stínu pod stromy. A taky je velké sucho, nesmíme často ani zalévat trávníky, ani napouštět bazén, abychom vůbec měli co pít.“

Lektor:

„Ale skřítku, vždyť v létě také někdy prší, tak voda zase přiteče, ne?“

Skřítek:

„No jo, přiteče, ona se k nám říčkou přímo přihrne, opravdu jako velká voda, udělá škody, přinese na dvorky bláto, zaplaví nám domečky, ale ani se nezdrží a už je pryč. Někdy z ní máme trochu strach.“

Lektor:

„To není dobré...A co sousedí, co vedlejší vesnička, Pařízkov, skřítku?“

Skřítek:

„Taky mají v létě teplo, ale ne takové jako my, jsou pořád rádi venku, protože se mohou schovat v lese nebo v parku pod stromy do stínu. Taky jim prší, vždyť jsou hned vedle, ale voda se jim do vesničky tak nepřihrne, říčkou pomalu proteče, zavlaží zahrádky, a není tak divoká, jako u nás.“

Lektor se rozhlédne po dětech:

„Tak co říkáte teď, chtěli byste dál žít v té vesničce, kterou jste si vybrali?“

Je možné, že někdo z dětí se bude chtít přesunout, prozatím nemusíme komentovat.

4.5 Co s tím? (15 min)

Skřítek se ozve:

„My vůbec nevíme, co se stalo, a hlavně co s tím udělat, aby se nám ve vesničce zase hezky žilo...“

Lektor:

„Zkusíme děti skřítkovi pomoc? Pojdte se teď, děti, na obě vesničky pořádně podívat. Jaký je rozdíl mezi Hříbkovem a Pařízkovem?“

Děti popisují: v Hříbkově je málo stromů, moc parkovišť, žádné zahrádky, říčka je rovná, skoro žádná zeleň.

Lektor:

„Hmm, to jsou zajímavé rozdíly. Napadá vás, co by mohlo skřítkům v Hříbkově pomoci? Co udělat, aby tam zase byla voda, stín a chládek?“

Děti navrhují a společně s lektorem přidávají zpět zeleň: vrací park, ovocný sad, zahrádky, lesy kolem vesnice.

Aby se vše vešlo, odebírají parkoviště, možná i bazén, obchod nebo kino. Děti samy rozhodují, co zůstane a co ne.

Lektor je vede k diskusi, např.:

„Proč myslíš, že bychom měli vrátit park?“

„A co se stane, když nebude les?“

„Co když nebudeme mít ve vesnici obchod?“

Společným povídáním lektor děti dovede k potřebě rozšíření ploch zeleně, výsadbou nových stromů.

Lektor:

„Tak to vypadá, že už jsme pomohli skřítkovi se stromy a zelení, aby měl ve vesničce víc stínu a vlhka.“

Ale pořád nám zbývá ta voda... Vzpomenete si, co říkal? Že když prší, voda se rychle přihrne, všechno zaplaví a hned uteče pryč.

Co bychom mohli udělat, aby voda neutekla tak rychle? Jak ji zpomalit?“

Necháme děti přemýšlet, mohou volně navrhopvat – hráze, jezírko, větve, kameny, zatáčky...

Lektor:

„A napadá vás, že možná i tvar řeky může mít na to vliv? Jestli je rovná jako pravítko, nebo se klikatí jako had?“

Co myslíte – kudy voda teče rychleji? Rovnou cestou nebo tou, co se vlní?“

Děti hádají.

Lektor:

„Pojďme to zkusit! Uděláme si dvě říčky – jednu rovnou a jednu klikatou. Uvidíme, která do vesnice doběhne dřív.“

Lektor si připraví **2 lana nebo provázky různé délky nebo čáry křídou na zem – jedna rovná, druhá klikatá ((pomůcky 3).**

Obě „řeky“ začínají ve stejném bodě (pramen) a končí u stejného cíle (vesnička).

Děti rozdělíme do dvou stejně velkých skupin – každá skupina představuje velkou vodu v jedné říčce.

Děti se drží za ruce, nesmí se pustit, a jejich úkolem je dostat se co nejrychleji do vesnice – ale musí jít přesně po svém laně nebo čáře.

Lektor:

„Připraveni? Tři, dva, jedna – tečeme!“

Děti jdou/běží po dráze své řeky. Rovná říčka samozřejmě dorazí do vesnice dřív.

Lektor:

„Tak co, která voda byla rychlejší?“

Děti odpoví.

„A proč to tak bylo?“

Necháme děti popsat, že jedna cesta byla kratší, ta druhá klikatější.

Můžeme vyměnit družstva, aby si všichni vyzkoušeli obě varianty, klidně i vícekrát. Zopakujeme, že rovná řeka teče rychleji a silněji, klikatá pomaleji a klidněji.

(Variantou může být obkreslování dvou rozdílných tvarů toků řeky např. na tabuli či balicím papíru).

Výsledkem je uvědomění vlivu regulace na rychlost průtoku vody krajinou a můžeme s dětmi navrhnout změnu toku.

Lektor shrne:

„Takže když řeku uměle narovnáme, voda se přičene rychle, ale taky rychle odteče. Když je řeka přirozeně klikatá, musí voda udělat víc zatáček, a tak teče pomaleji a nestihne všechno odnést.“

Lektor může názorně „upravit“ říčku v modelu vesnic, aby byla zase klikatá.

Lektor:

„Tak – už jsme pomohli skřítkovi se suchem, s říčkou i se stromy. Ale co udělat proto, aby nám voda, která naprší, neutekla úplně pryč a my ji mohli později použít třeba na zalévání zahrádky?“

Diskuse s dětmi – lektor nechá nápady plynout: zachytit vodu, dát ji do sudu, do jezírka, do kyblíku, vsáknout do půdy...

Lektor:

„Přesně tak! Dá se chytnout do nádob, do sudů na dešťovku, nebo si můžeme udělat na zahradě malé jezírko.“

4.6 Závěrečná reflexe a rozloučení se skřítkem (10 min)

Skřítek:

„Páni, já teda koukám, kolik práce jste v té mojí vesničce udělali! Vypadá to, že se nám tam teď zase bude krásně žít. Je tu stín, voda se drží v zemi, stromy rostou, říčka se vine jako dřív... To je nádhera!“

Lektor:

„Děti, vzpomenete si ještě, co skřítků vesničku trápilo?“

Děti odpovídají: bylo tam horko, málo vody, sucho, voda rychle odtekla, chyběly stromy...

Lektor shrne:

„Správně – v Hříbkově byla velká vedra, sucho, a když přšelo, voda se přihrnula moc rychle a udělala jen škody. Skřítki neměli kam se schovat do stínu a v létě jim uschla tráva i zahrádky. To v Pařízkově, tam se jim žilo lépe, se spoustou zeleně kolem.“

A co všechno jsme udělali, abychom skřítkovi pomohli?“

Děti odpovídají: vysadili jsme stromy, vrátili park a zahrádky, udělali zatáčky v řece, zadrželi vodu...

Lektor shrne a doplní:

„Ano, přesně tak – pomohli jsme tím, že jsme vrátili přírodu zpátky do vesnice. Protože stromy a tráva dávají stín a chládek, zadržují vodu a pomáhají, aby se nám všem žilo dobře – skřítkům i lidem.“

Skřítek (spokojeně):

*„Já jsem vám tak vděčný! Udělali jste obrovský kus práce. A protože jste dnes pomáhali srdcem i hlavou, chtěl bych vám dát malé poděkování. Tady máte **medaili skřítkůho pomocníka (příloha 4)** – pro každého, kdo dnes pomohl zachránit naši vesničku.“*

Lektor rozdává dětem medaile, nebo je předává skřítkem. Každému dítěti může říct krátkou pochvalu:

„Ty jsi měl výborný nápad se stromy.“

„Ty sis všimla, že voda teče moc rychle.“

„Ty jsi pomohl vrátit park.“

Lektor:

„Děkujeme ti, Kvítku, a taky děkujeme dětem – skřítkům se teď bude žít mnohem líp.“

Skřítek:

„Až někdy půjdete kolem lesa, řeky nebo zahrady, vzpomeňte si, že tam možná bydlí taky nějaký malý skřítek. A když mu pomůžete, třeba vám pošle úsměv po větru.“

Metodická poznámka pro lektora:

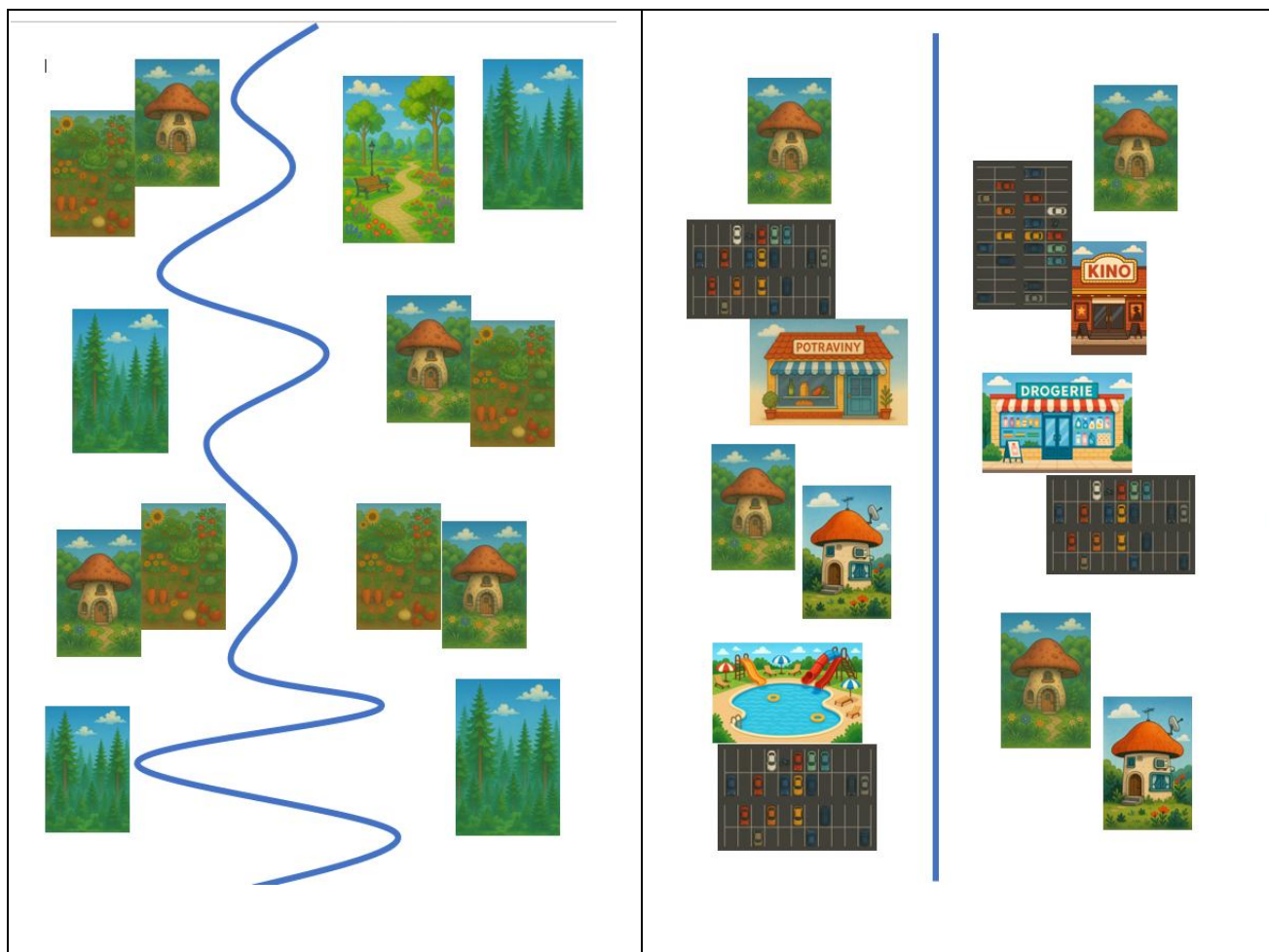
Vzhledem k věku dětí (5–6 let) je cílem programu jednoduché pochopení základních principů, ne detailní ekologické přesnosti adaptačních či mitigačních opatření.

Proto se při navrhování opatření (např. úprava toku řeky, výsadba, zachytávání vody) může pracovat se zjednodušenými modely a fantazií dětí.

Hlavním cílem je, aby si děti uvědomily souvislost mezi přírodou a lidskými činy a také to, že příroda nám pomáhá udržet příjemné a zdravé prostředí.

Příklad rozložení kartiček:

Hříbkov před modernizací a po

5. Pomůcky potřebné pro program

- (1) **Kartičky s obrázky** – obrázky jednotlivých částí vesnice, doporučujeme pro opakované použití po tisku každou A4 rozstříhat na jednotlivé kartičky a zalaminovat nebo vytisknout na tvrdý papír (výkres). Samostatná příloha.

Celkem je potřeba:

Domeček klasický Hříbkov – 4 ks kartiček

Domeček moderní Hříbkov – 2 ks

Domeček Pařízkov – 4 ks

Zahrádka – 8 ks

Obchod - 2 ks

Bazén – 1 ks

Les – 8 ks

Kino – 1x

Sad – 2 ks

Park – 2 ks

Parkoviště – 4 ks

Skřítek Kvítek – 1 ks

- (2) **Dva pásy z modrého krepového papíru** – délka cca 1-1,5 m, šířka cca 5-10 cm, Aby říčka působila „živěji“, můžete krepák zvlnit (lehce pomačkat a natáhnout). Alternativně lze použít pruhy látky, lano.
- (3) **2 lana nebo provázky různé délky, příp. křída** pro nakreslení toku řeky na podlahu/tabuli.
- (4) **Medaile pro děti** – vytisknout vždy podle počtu dětí, ideálně na tvrdý papír, rozstříhat. Samostatná příloha.

6. Nároky programu

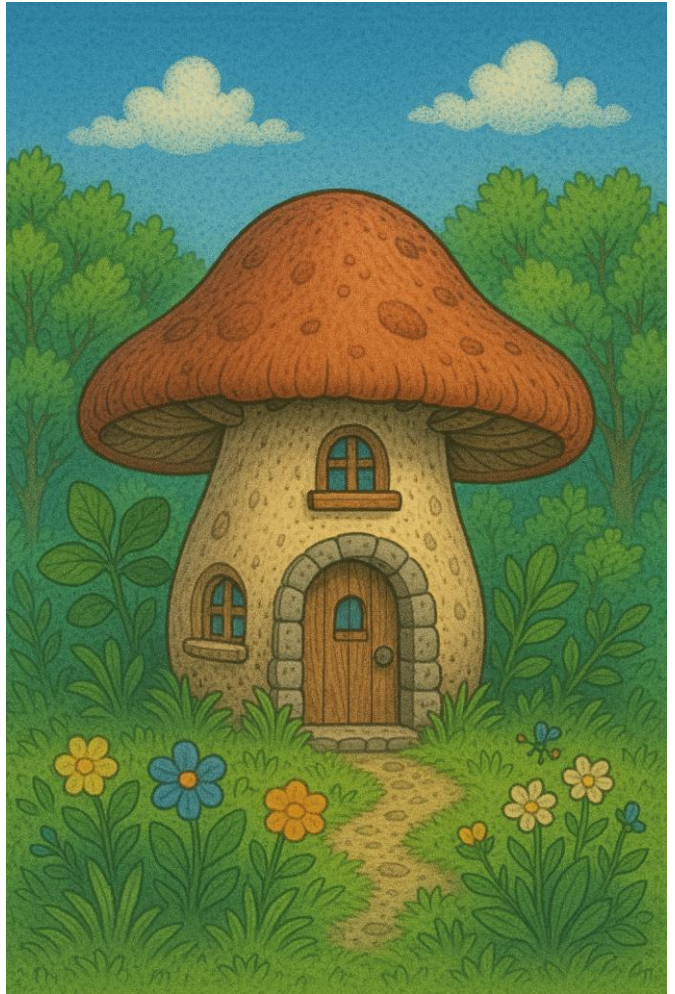
Vzhledem k charakteru programu doporučujeme jeho realizaci dvěma lektory, s aktivním zapojením učitelek, které mohou dětem v případě potřeby poskytnout podporu. Program je možné uskutečnit jak v interiéru, tak ve venkovním prostředí.

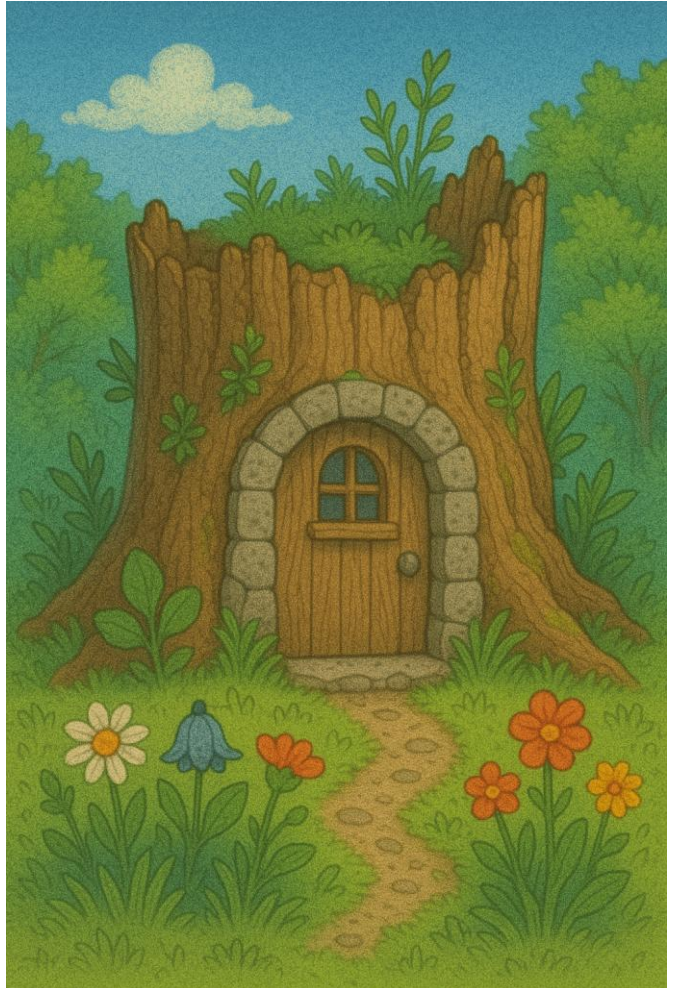
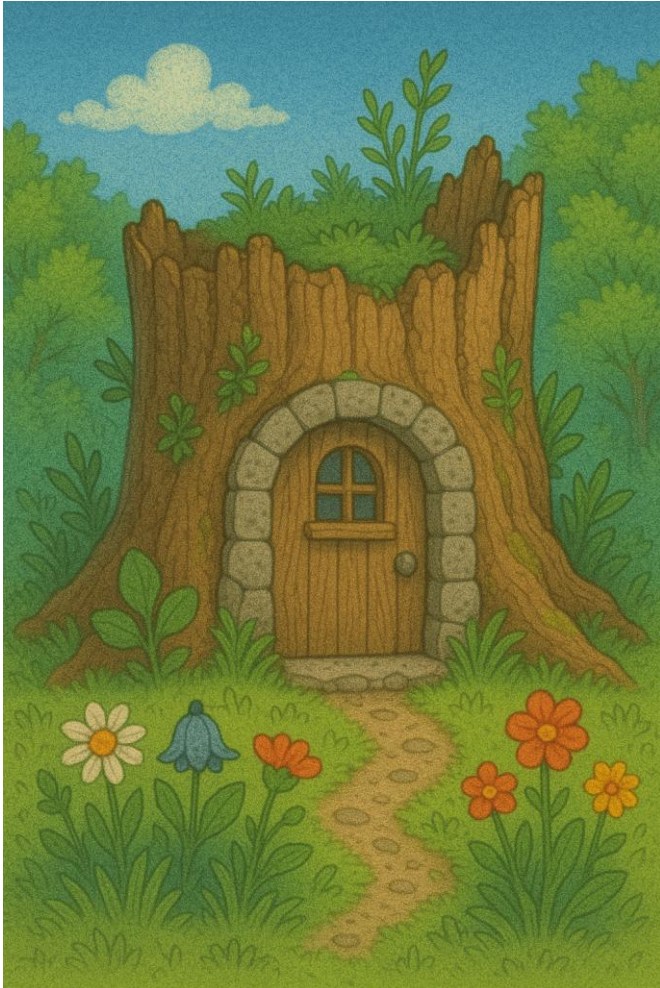
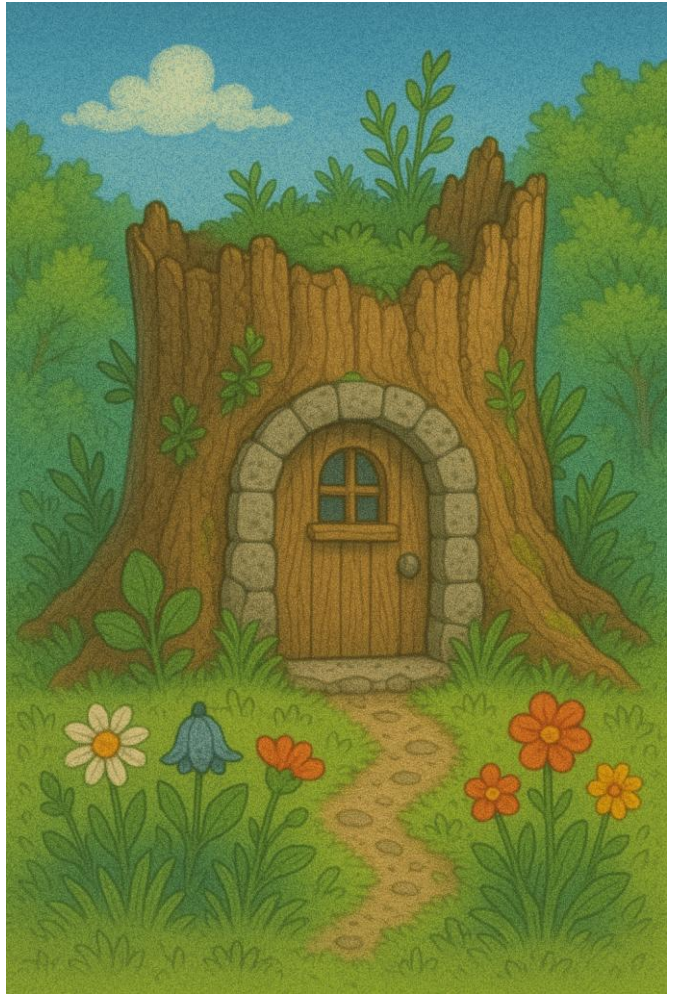
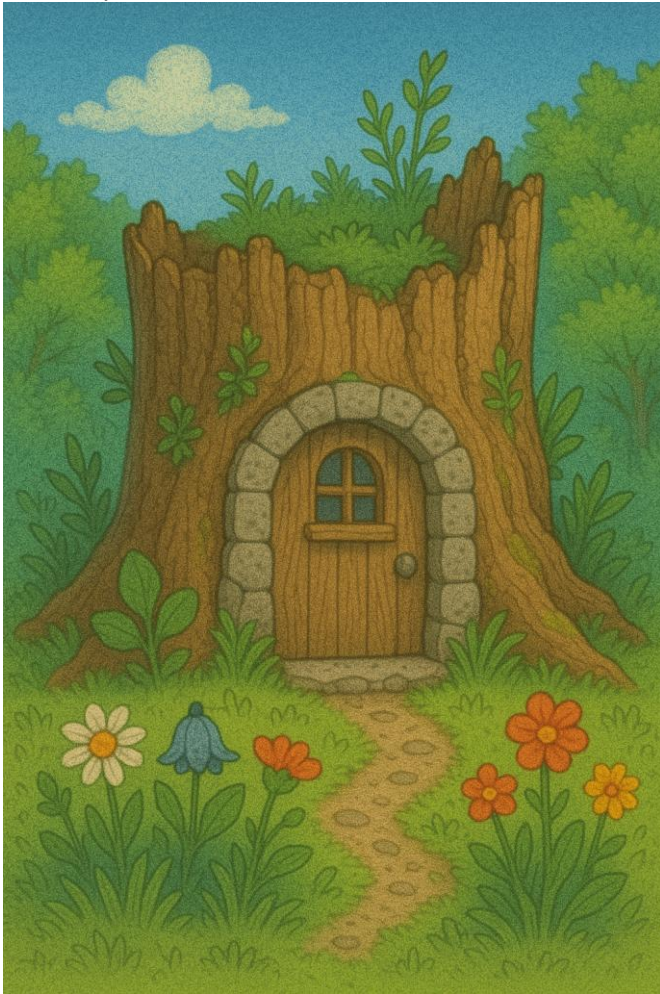
Délka programu se vždy se přizpůsobuje počtu, věku a zájmu dětí.

Program je připraven jako **60minutový workshop**, kdy každá ze 6 aktivit trvá od 5 do 15 min. Přesná délka programu se vždy odvíjí od věku a zájmu účastníků o tematiku, lektor by měl být připraven v případě zájmu program prodloužit, příp. v případě únavy účastníků a snižování koncentrace program zkrátit.

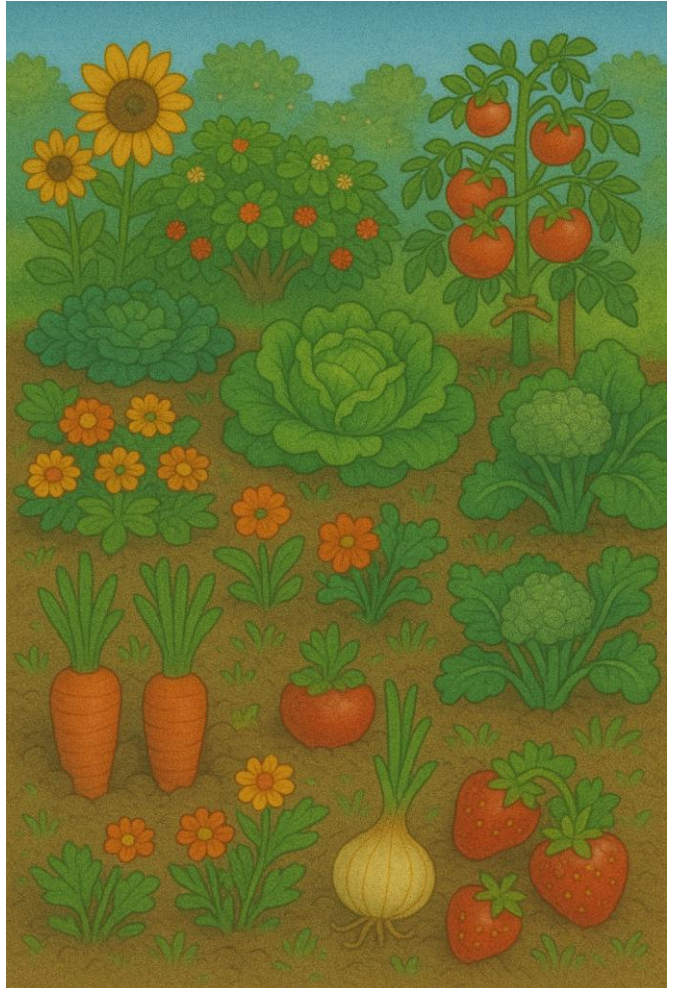
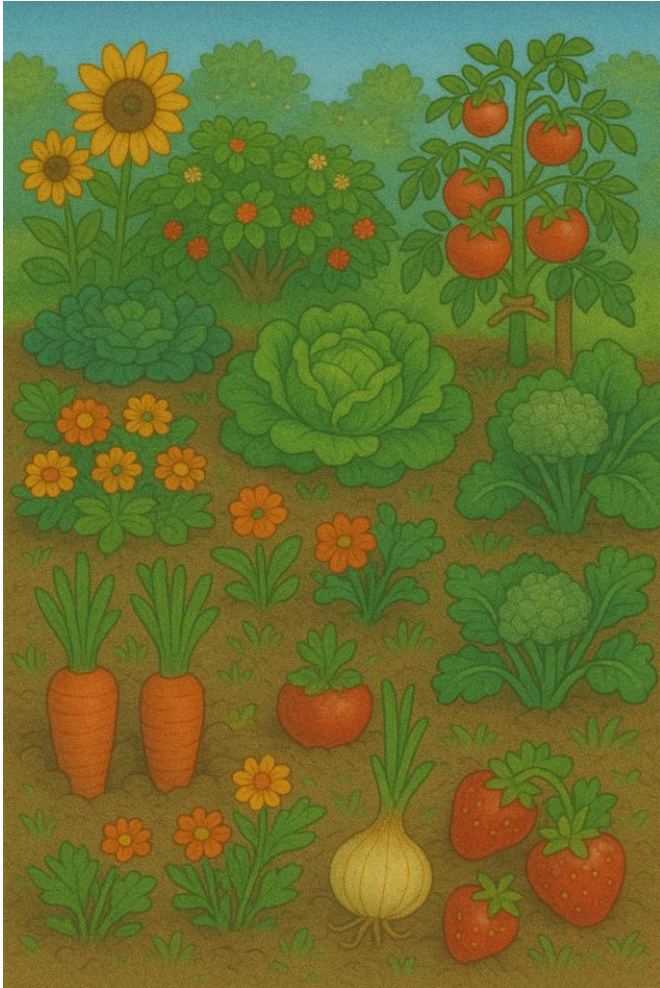
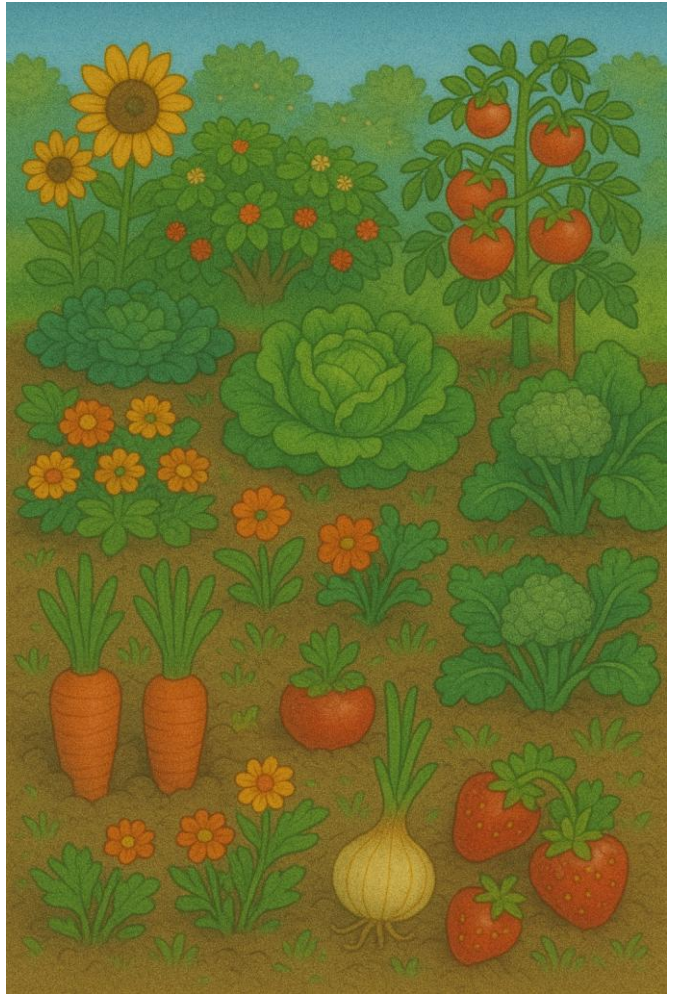
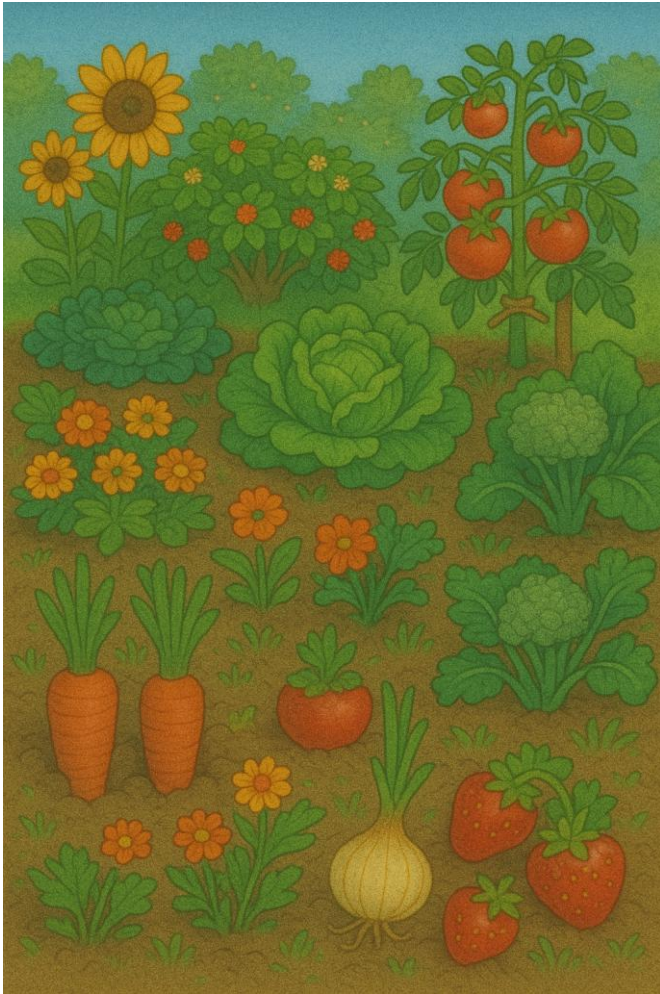
Uvedené texty a popisy lze dále upravit a doplnit podle zkušeností jednotlivých lektorů, věku dětí a časových možností.

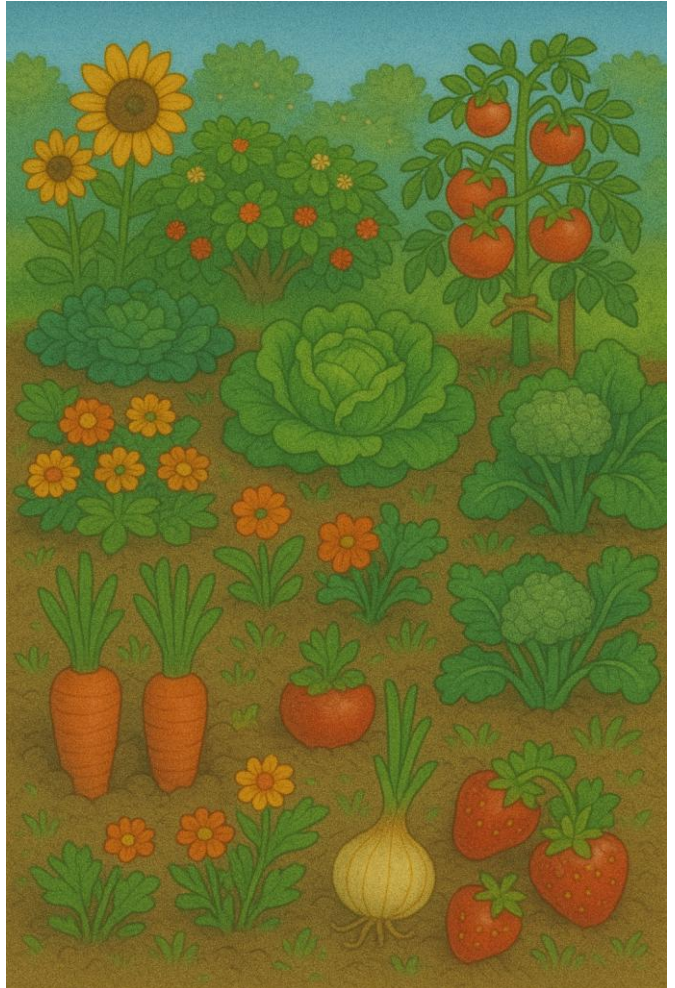
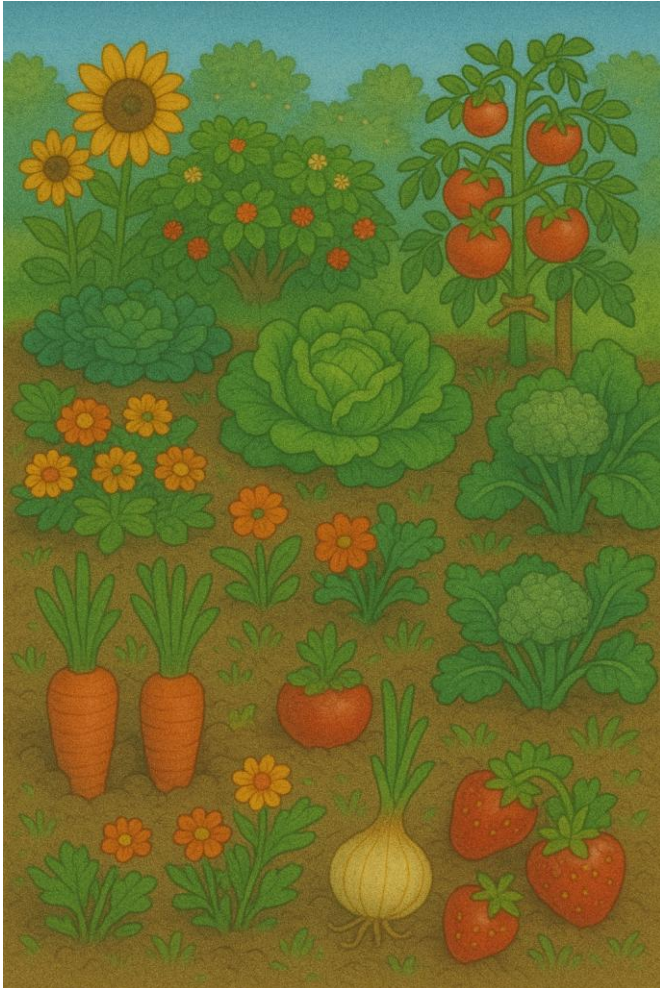
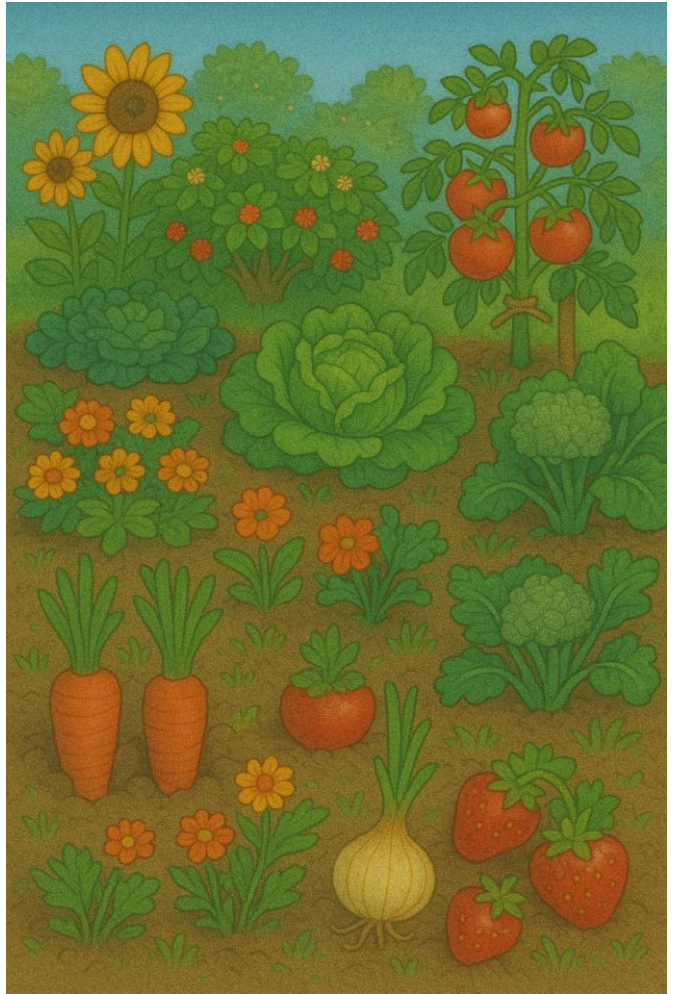
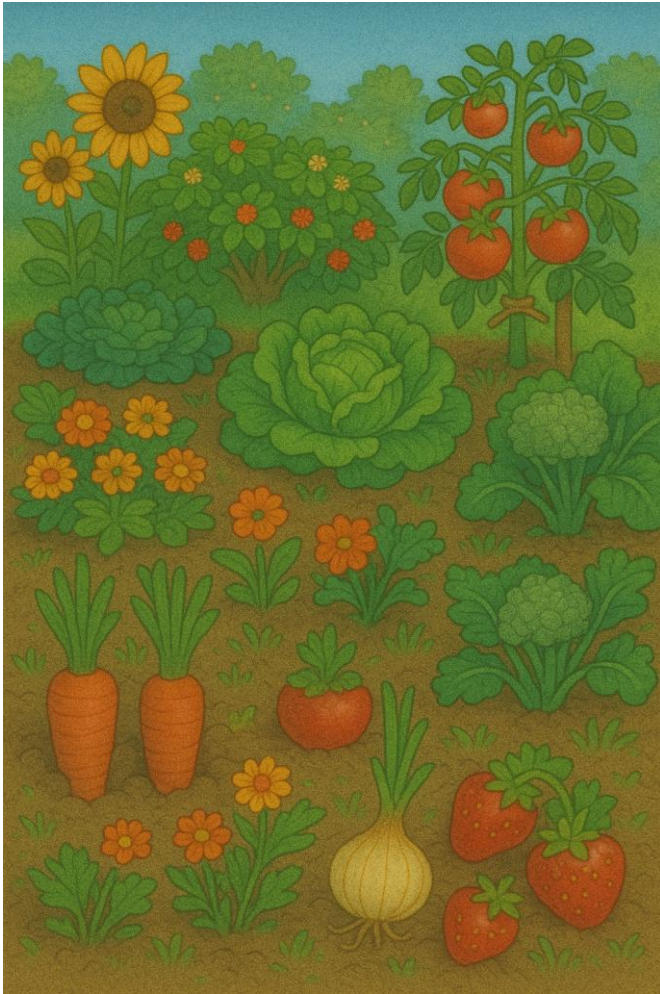
Poznámky:

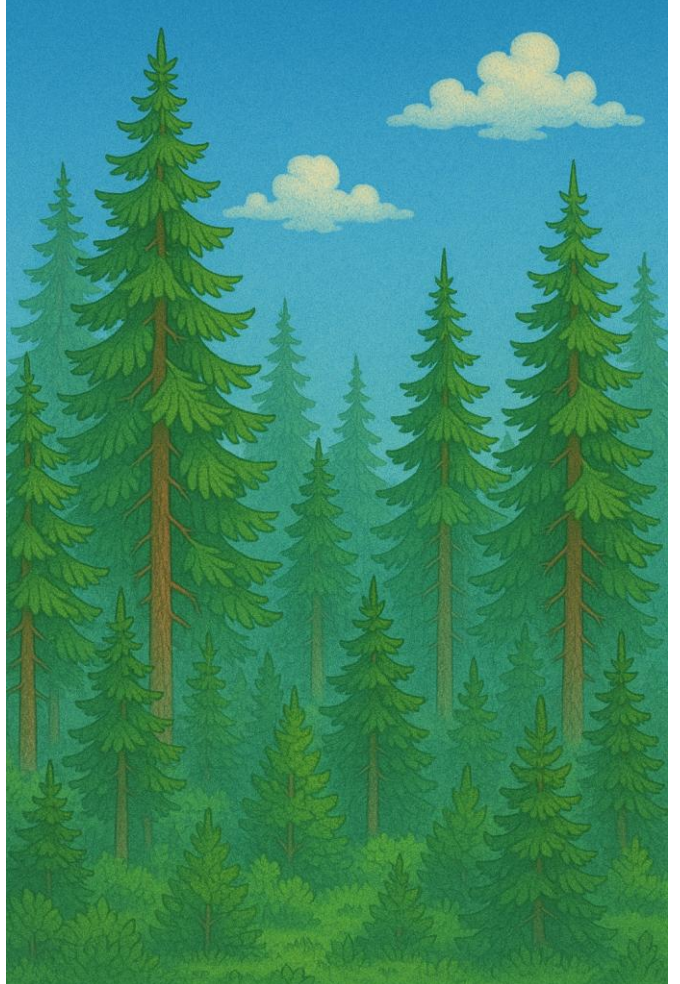
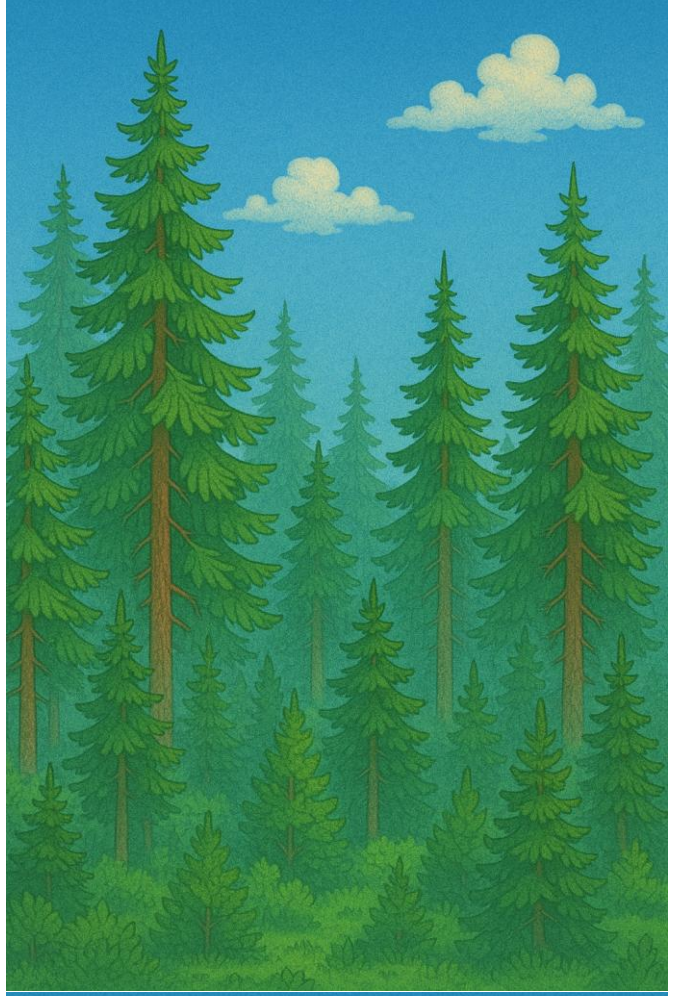

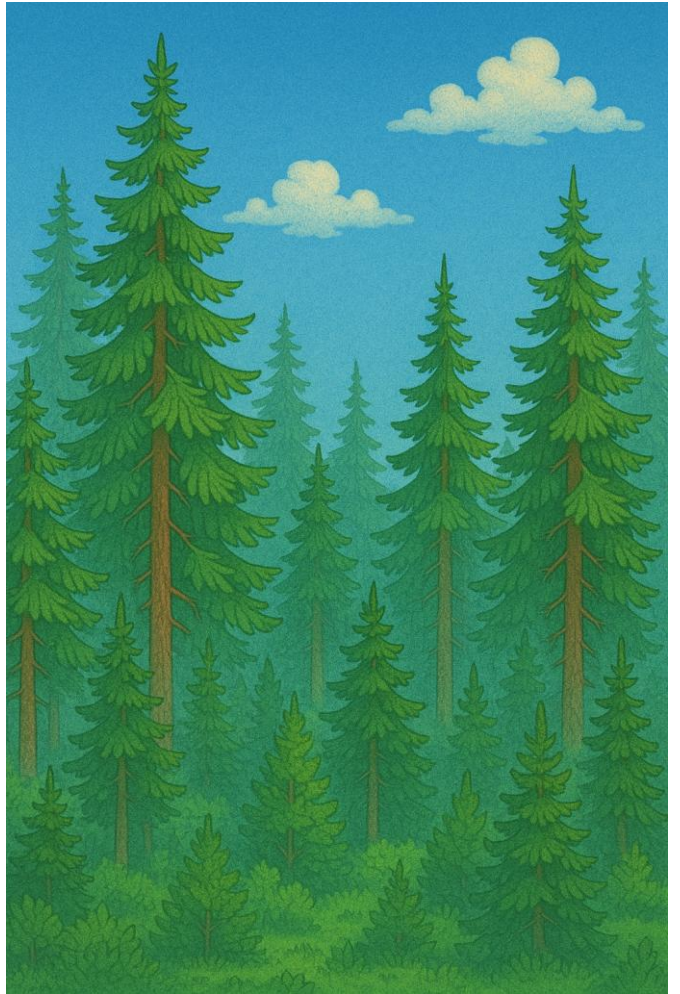

Zahrádka 1

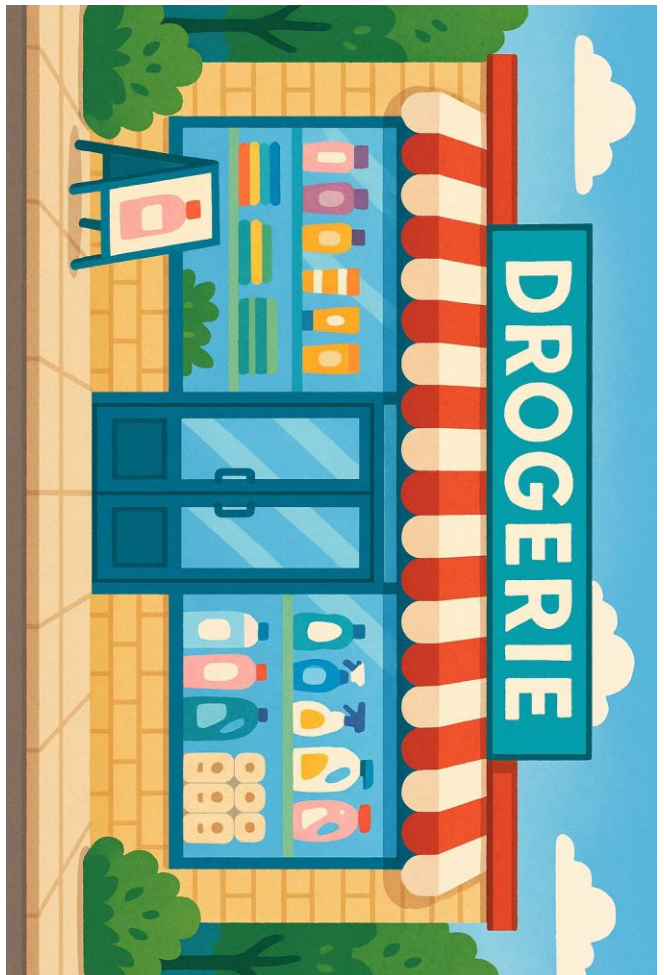
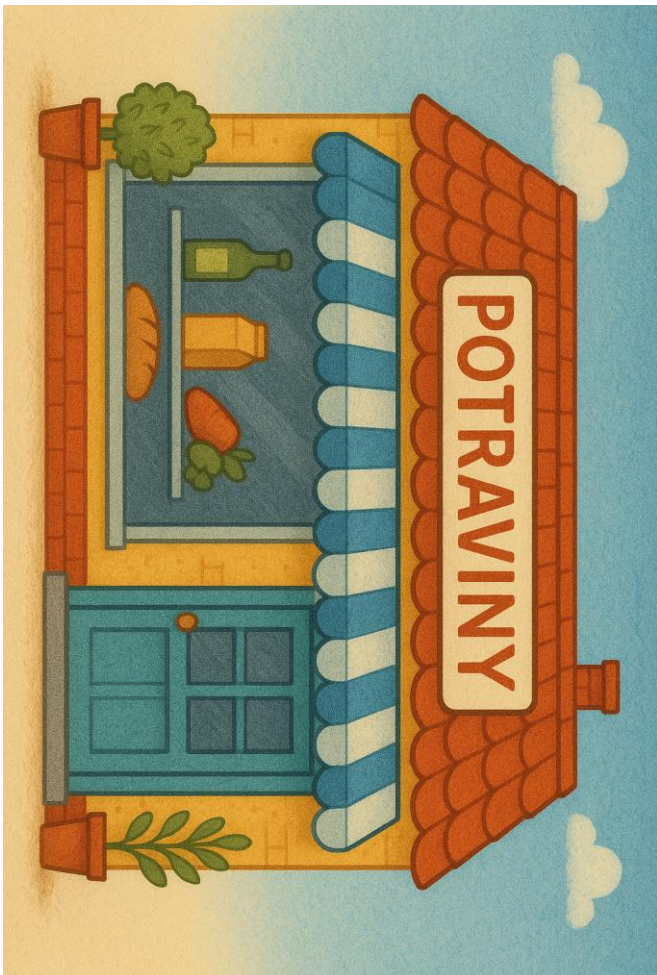
Park 1

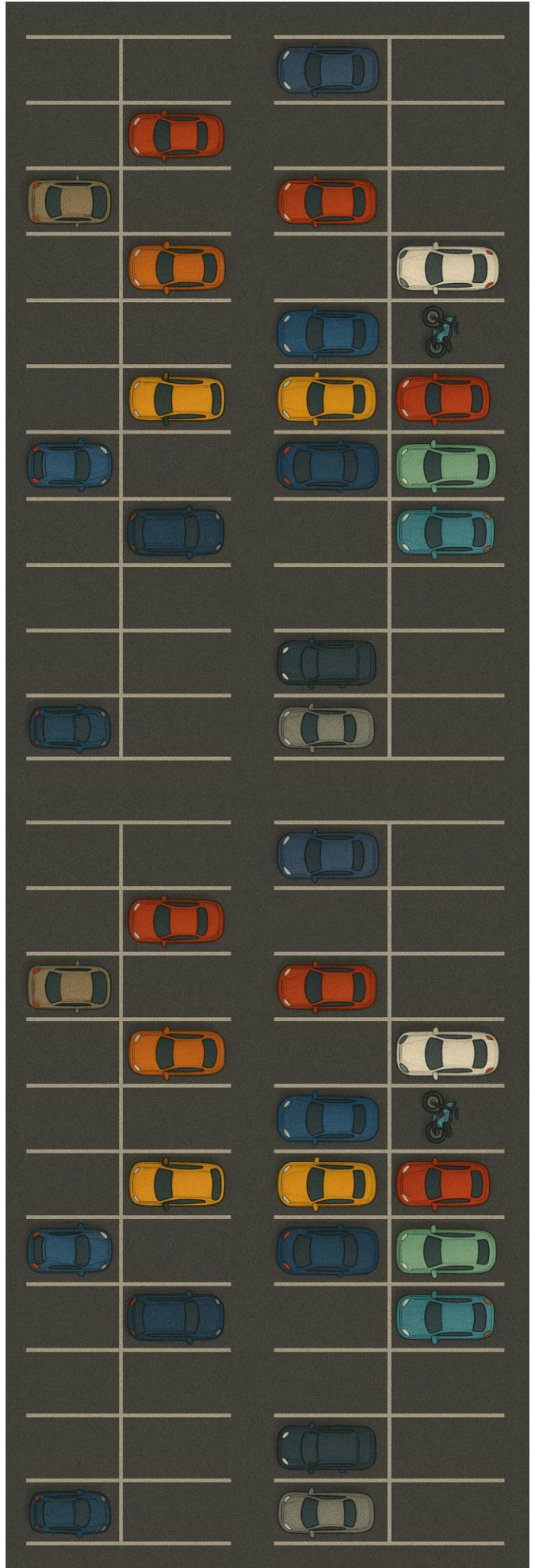
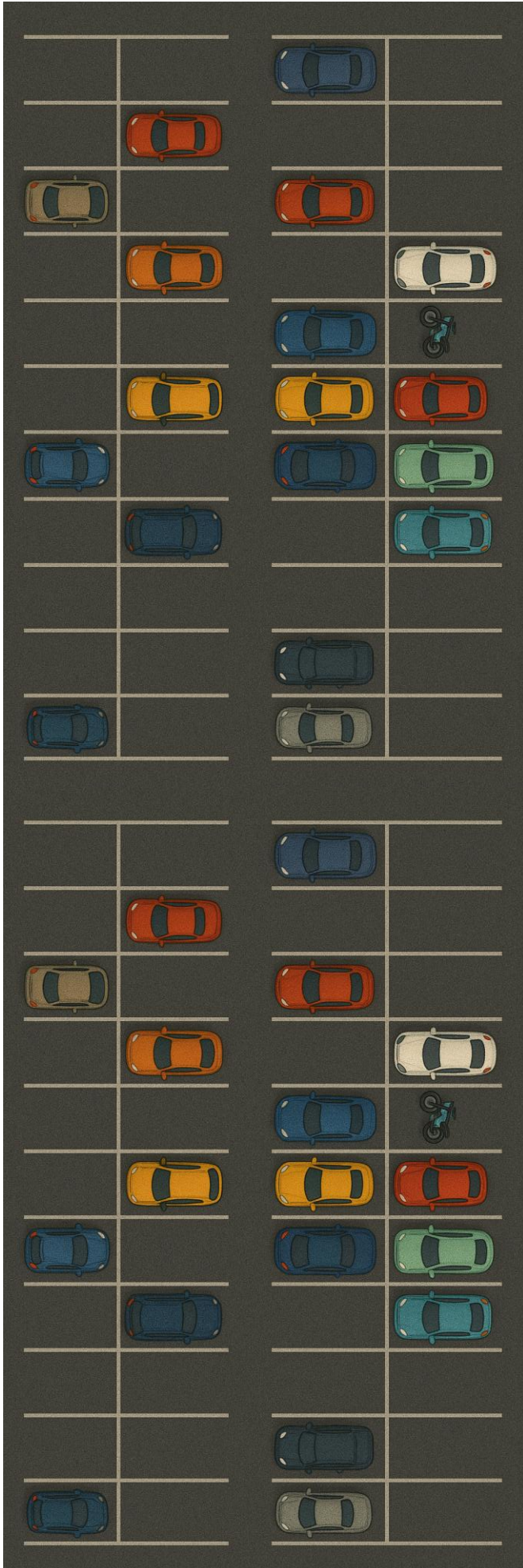
Park 2

Obchod

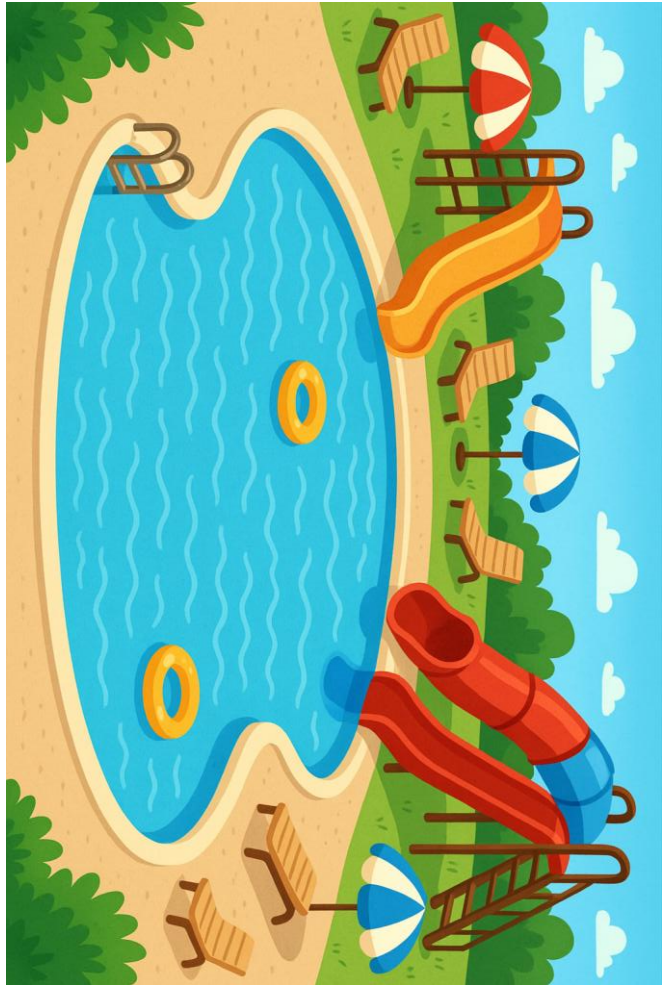
Parkoviště

Kino

Bazén

Moderní domy

